

Napút-díj

Hetedik alkalommal ítélte oda a Napút-díjat a folyóirat vezetősége. A Napút-levéllal és -éremmel alkotó-kutató, életük delelőjén álló művészek, tudósok teljesítményét értékeli így a szerkesztőség.

Mészáros Róza egyedi kivitelezésű oklevelét s a Tóth Sándor készítette érmet eddig Lászlóffy Aladár, Katona Tamás, Radnóti Zsuzsa, Bertalan Tivadar, Erdélyi István és Mohás Livia kapta meg.

2013 őszén a kitüntetett: **Doncsev Toso** szociológus, kisebbségi szakember, író.

Méltón méltatottan. Magyar édesanya, bolgár apa gyermeke, Budapest szülötte, a magyar s a bolgár kultúra neveltje s művelője. Követőjük s adósságtörlesztőjük.

Budapest: a Bolgár Kulturális Intézet, a Bolgár Nagykövetség, a Sofia Press munkatársa. A Magyarországi Bolgárok Egyesületének, majd az Országos Bolgár Önkormányzat elnöke. Három évig a Kisebbségi Kerekasztal, utána a Nemzeti és Etnikai Kisebbségi Hivatal elnöke.

Szófia: *A magyarországi bolgárok etnikai identitásának kérdései* címmel kandidátusi védelem a Bolgár Tudományos Akadémia Szociológiai Intézetében (1984). 2011-től a Magyar Kulturális Intézet igazgatója.

Magyarország: megalapítja a kétnyelvű Haemus kulturális folyóiratot, bolgár szerzőket fordít, a magyarországi bolgárokról vonatkozó

kutatásokat folytat, a bolgár–magyar kulturális-irodalmi kapcsolatokkal foglalkozik. Könyv jelenik meg e tanulmányaiból. Majd – már a közelmúltban – szépirodalmi kötetek mestere. Konferenciákat szervez, köteteket szerkeszt. 2011: a Magyar Kultúra Lovagja.

Bulgária: bolgár nyelvű cikkek, tanulmánygyűjtemény, elbeszéléskötetek. Otec Paiszj-díj.

„Ismét keresztúton állunk, miként elődeink annyiszor, de most talán kényszer szülte döntés helyett szabadon választhatjuk meg utunkat. Ma is a megmaradás a tét, egy kis közösség fennmaradása. A lélek épülését kell szolgálnunk” – írta 22 esztendővel ezelőtt e sorokat a Haemus első számában – távlatos feladatként.

Küszöbén a hetedik iksznek sem tétlen évtizedeket sejt maga elé, hihetjük. Feladatokból kijut, állja majd, tervez.

Bulgária: keresztúti ország, Magyarország: utak keresztjén. Kettős keresztútiságát Doncsev Toso a cselekedeteket érlelő keresztúti helyzetekben – folyamatosan vállalja és teljesíti.

Szondi György

NAPÚT-LEVÉL

ŐSZI DELELŐN
A CÉDRUS MŰVÉSZETI ALAPÍTVÁNY
KÖSZÖNI

DONCSEV TOSO-NAK,

HOGY ÉLETE PÉLDÁJÁVAL, ALKOTÓ-ÉS KUTATÓMŰVÉSZETÉVEL
A TÁGASSÁG SZÍNEIVEL GAZDAGÍTOTTA LÁTÓKÖRÜNKET -
- MÁSOKRA ÉS ANNŰI MÁSRA ÉRZÉKENIEN, TISZTESSÉGGEL.
KÖSZÖNTJÜK A BETELŐ PÁLYÁN HÍVEN HALADÓT, MERT
EGYEDÜL EGYÜTT JOBB.

BUDAPEST,
2013. IX. 22.

János
ELNÖR

Ai puřinticã rãbdare..

„A kolindálás a legrégibb orális tradíciók egyike. A görögkeleti vallásban az egyházi kolindák Jézus születését dicsóítik. A hívek a régi orális tradíciót vallásos formában őrzik tovább, melynek csupán egyes elemei utalnak vissza a régi, kereszténység előtti korra.” (Csohai Lászlóné)

„Pesten és másutt is a macedorománság volt a vezető ereje és megszervezője az ortodox románságnak. Hosszú időn keresztül szinte más polgári rétege nem is volt a magyarországi románoknak. Szorgalmas, takarékos, az üzleti érdekeket minden fölé helyező emberek voltak, akik erősen ragaszkodtak ortodox hitükhöz, és a kultúra fejlesztése iránt is elég nagy érdeklődést mutattak.” (Berényi Mária)

„A kutatók a bihari románok gyors beolvadásának fő okaként azt jelölik meg, hogy a román népesség korábbi, erdélyi lakóhelyén is magyar közegben élt, tehát már ekkor kétnyelvű volt, így az eredeti nyelvterülettől elszakadva, az új környezethez nyelvi szempontból könnyen alkalmazkodott. Másik tényezőként említhetjük meg, hogy a románság a betelepülés időszakában már a görög katolikus egyházhoz tartozott, s az új lakóhelyén a magyar nyelvű liturgia is a nyelvvesztés irányában hatott.” (Martyin Emília)

„A szülők és az újszülött, vagyis a szűk család mellett a születési rítusokhoz kapcsolódnak még a *mágus* (magicianul), a *bába* (moařa) és a *keresztiszülők* (nařul). A születési rítusok rendszerét forгатókönyvfomára szűkíthetjük le, amely főbb részekre osztva magában foglalja a szereplőket és a költői formákat egyaránt.” (Hoczopán Anna)

„A nagypapa mesélt, mesélt, többnyire románul, időnként magyarul, de *sohasem fordította*, hanem *mindig újraalkotta* népi költeményét. Mesélt a *fonóban*, a *keresztelőkön* és a *menyegzőkön*, *virrasztókon* és *disznótoros vacsorákon...*, mesélt, mert *ezt diktálta lelkének belső parancsa*, s mert úgy érezte, *ez az ő küldetése*.” (Czeplédiné Gurzó Mária)

Ára: 800 Ft. Előfizetés: 6000 Ft.

Előfizethető személyesen valamennyi postán és a kézbesítőknél, a Magyar Posta Zrt.
(1) 303-3440-es faxszámán, a hirlapelofizetes@posta.hu e-mail-címen,
valamint a szerkesztőségben.

A Napút elérhető az interneten: <http://www.napkut.hu>

Számlaszám: OTP 11713005-20381185

A folyóiratot támogatói:

Nemzeti Kulturális Alap

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA